

XXVI TAVALINE PÜHAPÄEV C AASTAL

(Esimene lugemine Am6 ,1a. 4-7)

Lugemine prohvet Aamose raamatust:

Häda muretule Siionis ja enesekindlale Samaaria mäel, kes te magate elevandiluust voodites ja laisklete pehmel asemel, sööte tallesid karjast ja vasikaid nuumlaudast, kes te helistate harfi ja üritate laule luua nagu Taavet. Te joote veini suurtest karikatest ja lasete end salvida parima õliga, aga Joosepi allakäik ei tee teile haiget. Seepärast ootab teid vangipõlv ja teid viiakse sinna kõigepealt, ning teie pidutsemine ja laisklemine saavad otsa.

See on Jumala Sõna.

(Vastulaul Ps146 ,6-7. 8-9b. 9c-10)

R: Kiida, minu hing, Issandat.

Issand on see, kes mõistab õiglast kohut neile, kellele tehakse liiga,

kes annab näljasele leiba ja päästab lahti kinniseotud.

Kes avab pimedate silmad

ja tõstab sirgeks need, kes on küüru vajunud.

R:

Issand on see, kes kaitseb pagulasi, aitab vaeseid, leidlapsi ja lesknaisi.

Issand armastab õigeid, kuid õela ta juhib eksiteele.

Issand on kuningas igavesti,

Sinu Jumal, Siion, valitseb põlvest põlve.

R:

(Teine lugemine 1Ti6 ,11-16)

Lugemine püha apostel Pauluse kirjast Timoteosele:

Sina, Timoteos, Jumala inimene, taotle õiglust ja jumalakartust, usku ja armastust, kannatlikkust ja tasadust. Võitle tublit usuvõitlemist, haara kinni igavesest elust, mille jaoks sa oled kutsutud, siis kui sa andsid hea tunnistuse paljude tunnistajate eest. Ma panen sulle südamele Jumala ees, kes kõik elavaks teeb, ja Jeesuse Kristuse ees, kes Pontsius Pilaatusega rääkides andis

hea tunnistuse: hoia oma kutsumust puhta ja laitmatuna kuni meie Issanda Jeesuse Kristuse ilmumiseni. See sünnib õigel ajal ja saab nähtavaks õndsas ja ainsa valitseja, kuningate Kuninga ja isandate Issanda kaudu. Tema käes ainuüksi on surematus, kes Ta elab ligipääsmatus valguses, keda ükski inimene pole näinud ega suudagi näha. Temale olgu au ja igavene võimus.

See on Jumala Sõna.

(Salm enne evangeeliumi Lk 16,19-31)

Halleluuja. Kristus, kes oma rikkuses on meie pärast vaeseks saanud,

tehu tema meid rikkaks oma vaesusega. Halleluuja.

(Evangeelium Lk16 ,19-31)

Lugemine püha Luuka evangeeliumist:

Jeesus ütles variseridele: "Oli kord üks rikas mees, kes rõivastus purpurisse ja peenlinasesse ning pidutses päevast päeva priiskavalt. Aga üks vaene mees, nimega Laatsarus, kelle ihu oli täis paiseid, istus maas tema värava ees. Hea meelega oleks Laatsarus kustutanud oma nälga sellega, mis rikka laualt kukkus. Kuid koeradki tulid ja lakkusid tema paiseid.

Siis sündis nii, et vaene suri ja inglid kandsid ta Aabrahami sülle. Aga rikas suri samuti ja maeti maha. Ning kui ta pörgus piina kannatas, vaatas ta üles ja nägi kaugelt Aabrahami ja Laatsarust tema süles. Siis ta hüüdis ja ütles: "Isa Aabraham, halasta minu peale ja saada Laatsarus minu juurde, et ta kastaks oma sõrmeotsa vette ja jahutaks mu keelt, sest ma tunnen suurt piina selles leegis." Aabraham aga ütles: "Laps, tuleta meelde, et sa oled oma hea põlve juba elus kätte saanud, aga Laatsarus seevastu halva. Nüüd on temal hea põli, aga sina tunned valu. Pealegi on meie ja teie vahel suur kuristik, nii et need, kes tahavad siit teie juurde minna, ei saa, ega tulda ka sealt meie juurde." Aga tema ütles: "Ma palun sind, isa, saada Laatsarus minu isakotta, sest mul on viis venda, et tema hoiataks neid ja nemad ei peaks sattuma siia piinapaika." Kuid Aabraham kostis vastuseks: "Neil on Mooses ja prohvetid, nemad kuulaku neid!" Aga tema ütles: "Sugugi mitte, isa Aabraham, vaid kui keegi surnuist nende juurde läheks, küll nad siis parandaksid meelt." Seepeale Aabraham ütles: "Kui nad ei kuula Moosest ja prohveteid, siis ei veena neid ka see, kui keegi surnuist üles tõuseks."

See on Issanda Sõna.

Sissejuhatus

Armsad õed ja vennad, nii mõnedki loomaarmastajad on valmis vanduma, et koerad on inimlikumad kui inimesed. Koerad tulid ka ju vaese Laatsaruse juurde ja lakkusid tema paiseid... Kahjuks ei ole teada, kuidas käitunuks needsamad koerad siis, kui vaene ja jõuetu mees oleks tulnud nende juurde ja oodanud, et nad jagaksid temaga oma toitu.

Muidugi, puudustkannatajaid tuleb aidata, selles pole kahtlust. Kuid siiski oleks vajalik näha ka kaugemale: näha, et näljasurm ei ähvarda enamasti mitte neid, kes kerjavad, vaid veelgi enam neid, kes häbenevad kerjata või ei jaksa enam tänavale minnagi. Seesuguseid vaikseid kannatajaid ei kohta me ukse ees ega tänavanurkadel, aga kui saatus seab nad meie teele, siis vastutame nende eest ka meie.

Me loeme patutunnistuse...

Jutlus

Armsad õed ja vennad, rikkad peavad hoolitsema vaeste eest. Kahtlemata on see õige ka tänapäeval, kuid arenenud riikides on olud suures osas muutunud ja vaesuse kriteeriumid ähmastunud. Vaesed pole siin tihti mitte need, kellel pole süüa, vaid need, kes ei saa endale lubada kallist mobiiltelefoni või puhkusereise, nii nagu nende koolikaaslased või paremale järjele jõudnud tuttavad. Sellest vaatenurgast seab tänane tähendamissõna meie ette uued väljakutsed.

Meie kaasajal oskab inimene näha ka tänase evangeeliumi laiemat perspektiivi: nimelt, kui rikas mees olekski Laatsarusele almust andnud, poleks vaene kerjus saanud sellest ei rikkaks ega õnnelikuks. Annetatud rahast ei oleks kerjusele inimväärseks eluks piisanud, ja senimaani läbielatud viletsusi poleks keegi inimene niikuinii suutnud talle korvata. Aabrahami argument rikkale mehele - sa oled oma hea põlve juba elus kätte saanud, aga Laatsarus seevastu halva - jääks ka neil tingimustel ikkagi kehtima.

Teisalt riivab meie õiglustunnet seegi, et ainult almuse andmatajätmise eest määrati rikkale karistuseks igavesed põrgupiinad. Tänapäevamaailma üle kantuna võiks tollast almusendamist võrrelda praeguse sotsiaalmaksuga. Selle tasumatajätmise eest oleks õiglane karistus võibolla süüdlaselt raha kohtuga sisse nõudmine ja maksudest kõrvalehoidmise eest trahvi või vanglakaristuse määramine. Kuid kui kohtunikud hakkaksid sotsiaalmaksuvõlglasi karistama surmanuhtlusega, siis oleks see liig mis liig. Lisaks ei selgu evangeeliumist seegi, miks ei otsinud kerjus abi teistelt inimestelt, miks pidi ta istuma just selle kitsipungast rikkuri ukse ees?

Mille muuga olid mõlemad mehed, nii kerjus kui rikas, oma varasemas elus silma paistnud, sellest pole samuti juttu. Jeesus rõhutas sageli, et Jumal hindab inimest tema moraalse käitumise järgi - nii nagu rikast meest antud juhul hinnatigi -, kuid loomulikult tekib seepeale küsimus, missuguste vooruste eest autasustati Laatsarust? Võibolla saaks kannatajate puhul pidada vooruseks nende kannatlikkust - kas nad nurisevad oma kurva saatuse üle või taluvad eluraskusi väarikalt -, kuid evangeeliumist ei saa me vaese Laatsaruse kohta sedagi teada.

Armsad õed ja vennad, tänapäeva arenenud riikides, kus on olemas sotsiaalhoolekandesüsteem, on üldse raske kujundada oma suhtumist tänaval kerjavatesse inimestesse. Teame ju, et nende hulgas on palju professionaalseid petiseid, organiseeritud kuritegevuse ohvreid, narkosõltlasi ja lõpuks kahtlemata ka lihtsalt vaimsete häiretega inimesi. Kuidas oskaks juhuslik mööduja tunda ära need üksikud, kes halastust ja abi tõesti vajavad ja väärivad?

Samuti ei ole lood lihtsad ka rikaste puhul. Kui keegi on rikas, ei tähenda see, et ta ei tee midagi peale pidutsemise, kuigi nii võib väljaspoolt paista. Rikka inimese raskus seisneb otsuste tegemise stressis: kuhu investeerida, kuidas panna oma firma kasumit teenima, kuidas vältida ebaausaid koostööpartnereid. Üksainuke "jah" või "ei", üksainuke allkiri, mis on vaid väike pingutus, võib tuua kaasa kas miljonitesse ulatuva kasumi... või siis ka miljonivõlad. Rikas inimene peab töötama peaga, muidu on ta varsti vaene ja võlgu - nagu tihti juhtubki. Pealegi on ettevõtjal ja tippjuhil omakasu kõrval mängus ka vastutus paljude töötajate eest, ja niisuguste prioriteetide kõrval võib tõepoolest üht kerjust oma maja ukse ees mitte märgata.

Mida õpetab siis tänane evangeelium konkreetselt igaühele meie seast? Toon ühe kujundliku näite. Kujutagem ette: me seisame Jumala kohtu ees, ning meie head ja halvad teod pannakse suurele kaalule. Head teod paremale kaalukaussile, halvad teod vasemale, ikka ühele ja teisele poole. Viimaks on nii halba kui head üsna võrdselt kogunenud, kui kohtunik paneb kaalule meie viimase teo - abivajajale abist keeldumise - ja vasak kaalukauss hakkab aeglaselt allapoole vajuma... Kurjus on ületanud kriitilise massi ja võitnud ühe hoolimatuse pärast...

Sellepärast peaksimegi palvetama: Issand, ava meie silmad nägema inimest meie kõrval, vaest ja abitut; õpeta meid ära tundma pettureid. Anna meile südameheldust täita Sinu käsku ja jagada tõelistele abivajajatele. Et siis, kui on meie kord siit maailmast minna, võtaksid Sina meid vastu oma taevastesse eluasemetesse. Amen.